

DE PIONIERS

Pas was Deswert naar Mechelen vertrokken om zijn wonde te laten verzorgen, toen Doremans van de municipalen raad der gemeente de volgende brief ontving:

« De Municipaliteit dezer gemeente van Heist, door hare dienaars onderricht zijnde, dat Adriaan Morré, Jozef Morré, Peeter Ooms, Joannes van Caster, Francis Morré, Adriaan Schuereman en Francis Schouten aan wie de occupatie van pioniers gelyckt, so voor het physic als het moreel, heeft besloten die personen of andere door de dienaars aan de commissaris op te geven, benevens Guibert Vaes en Jan Geens, die zich vrijwillig hebben aangeboden, voor pioniers op te zenden naar Mechelen, om vandaar op kosten der republiek verder naar hun bestemming te worden gezonden.

Bevelende de commissaris Doremans met de uitvoering dezer resolutie ». Woedend snelde Doremans met deze brief naar de vrederechter en wierp driftig de brief op tafel.

De vrederechter las, en zei dan :

— En wat wekte er nu uw woede op ?

— Lafaards, ellendige lafaards zijn de raadsleden dezer gemeente.

— Maar waarom ?

— Begrijpt ge het dan niet ?

— Neen. Verklaar u nader, vriend.

— Lees die namen. Staan Cartouche, Jan Morré, Sus Morré in deze brief vermeld ? Juist om die drie schurken draait gans de roversbende der heide.

— Er staan toch veel Morré's op.

— Neven van Jan en Sus, maar 't zijn de ergsten niet. De drie hoofdmannen moeten weg, en anders helpt het niet of wij enige minder medeplichtigen verbannen. Doch de maire durft hun namen niet op de lijst te zetten. Hij vreest hun wraak.

— En hij heeft er reden voor, commissaris.

— En gij, citoyen-vrederechter, gij spreekt zo, gij durft de flauwe, bange meier dezer boerengemeente gelijk geven.

— Doremans, we zijn onder ons en behoeven voor elkander niet te veinzen.

Die drie mannen moeten verdwijnen, zegt ge.

— Maar natuurlijk !

— Wat belet u ze gevangen te nemen ? Maar ge weet dat zulks schier onmogelijk is. Sus Morré was heden in onze kerker... en hij is weer vrij. Neem het de meier niet kwalijk, dat hij voorzichtig is en aan zijn eigen veiligheid denkt.

— Welnu, ja, we zijn onder ons, en ik zal openhartig spreken, hernam Doremans. Had de meier Cartouche Jan en Sus Morré op deze lijst geschreven, dan konden wij de soldaten, die in de Ketel gelogeerd zijn, bevelen hen aan te houden, niet waar ?

— Zeker en dan bleef dat gevaarlijk werkje u gespaard hernam de vrederechter spottend.

BAKELANDT

Drie vrienden,
drie vijanden

www.rijksmuseum.nl

— Ik ben geen krijgsman.

— Maar ge moet krijgslieden kunnen aanvoeren. Doch ge behoeft voor mij niet te veinzen, ik vrees de schelmen evenzeer als gij. Doch de meier denkt als wij, en houdt de drie kerels liever tot vriend, dan ze tot vijanden te maken.

— Hij beveelt mij deze resolutie uit te voeren.

— Natuurlijk, dat is zijn recht. Gij beschikt over soldaten der republiek.

— Het is niet rechtvaardig dat men juist de lieden die 't meest te vrezen zijn, laat lopen.

— De meier weet dat Cartouche en de twee Morré's onder beschuldiging van dieftent en manslag staan en aldus in rechte en in feite moeten aangehouden worden.

— Beproof het maar eens.

— En waarom niet? Men weet ze immers toch wonen.

— Men heeft herhaaldelijk gepoogd, die lieden aan te houden, maar telkens had men de schelmen verwittigd en waren ze gaan lopen. En het is niet altijd zonder gevaar zich op de heide te wagen.

Doremans bleef enige stonden dubben, zodat de vrederechter hem door een vraag deed opschriften.

— Ik zou, citoyen, de zaak spoedig haar beslag geven. Neem dan zoveel krijgslieden mede als ge nodig zult oordelen. Handel vlug en kordaat, daar hangt gans de bijval der onderneming van af. En mocht ge uw vriend Cartouche toevallig ontmoeten, wees dan zonder zorg, neem hem met u mede. We zullen hem dadelijk naar Mechelen zenden, waar men hem wel een kopke kleiner zal maken.

Doremans was niet tevreden.

Hij schudde treurig het hoofd.

— Wat scheelt u dan toch, commissaris? vroeg de vrederechter.

— 't Zal voor van avond bezwaarlijk gaan.

— Waarom?

— Deswert is weg!

— Hij zal voor de avond wel terug zijn.

Doremans was in geen plezierige stemming. Heden nacht moest hij naar de Pijpelheide, hij kon die taak niet van zich afschudden, zonder met de hogere overheid in botsing te komen.

Slecht gezind begaf hij zich naar huis.

Ongeduldig verbeidde hij de terugkomst van zijn dappere veldwachter. Maar Deswert verscheen niet.

De lezer weet, wat hem te Mechelen hield.

De overste der soldaten kwam tot Doremans, en zei vrijmoedig:

— Ik weet, dat gij de lijst der aan te houden mannen hebt, citoyen-commissaris, en, daar het mij verdriet in dit somber dorp langer te toeven, verzoek ik u, de resolutie der municipaliteit zonder uitstel uit te voeren.

— Matig uw ongeduld, antwoordde, Doremans. Ik verwacht mijn veldwachter, die naar Mechelen is.

Maar de overste luisterde niet naar Doremans.

De paarden werden gezadeld. Men dwong een bezembinder als gids te dienen,

hoe de man ook tegenspartelde en uitriep, dat de binders zich op hem zouden wreken.

De kloppjacht gelukte boven verwachting.

't Was of ieder op de heide sliep en geen kwaad vermoedde na het stoute waagstuk van die middag.

De aangeduide mannen werden van hun bed gelicht en eer de nieuwe dag aanbrak waren allen in de gevangenis bijeen.

Dit was het nieuws, dat Deswert vernam toen hij van Mechelen terugkeerde.

— Cartouche en Sus Morré zijn er niet bij, sprak de veldwachter tot de commissaris. Wij hebben weinig gewonnen, de heide is verre van gezuiverd.

— Ik weet het, maar 't is de schuld van onze meier.

— Ja, de kracht der bende schuilt voor een groot deel in de vrees der bevolking. en deze toestand zal niet verbeteren; integendeel na hetgeen er te Mechelen voorgevallen is, zullen de binders nog meer geschuwd worden.

En de veldwachter herhaalde de daden van Bakelandt.

— We moeten de gevangenis goed laten bewaken hernam hij dan, want Cartouche zal wel trachten zijn mannen weer te bevrijden.

— Maar 't zal hem niet gelukken.

— Hij durft alles.

— De soldaten zijn rond de kerker gelegerd.

— Toch moeten we op onze hoede zijn.

— Gelooft ge misschien ook, dat Cartouche toveren kan?

— Neen, maar hij is sluer dan een tovenaer commissaris.

Doch er gebeurde niets en nog dezelfde dag werden de aangehouden en naar Mechelen gevoerd, waar ze zonder buitengewone voorvallen aankwamen.

CARTOUCHE EN SUS MORRE

Cartouche had enige uren geslapen. 't Was nog niet licht, toen hij reeds zijn hut verliet, en bij de herinnering aan de vorige avond, floot hij van louter genoegen een vrolijk deuntje.

Een schildwacht stapte voor de hut op en neer. 't Was de « notaris », die mijmerde over zijn verhoging.

Cartouche zegde niets tot de verlopen notariszoon, en trok het bos in.

Hij begaf zich naar een andere hut, waar nog de diepste stilte heerste, en klopte luid op de deur.

Een lelijke vrouw in nachtgewaad opende.

— Kapitein! riep ze verrast.

— Kate, groette Cartouche. Weet ge of Jan Morré al van Antwerpen teruggekeerd is?

— Nog niet, maar ik weet iets anders... ik heb weer gedroomd, kapitein, zei het wijf met haar krijsende stem.

— Wat dan!

— Gij wandelt hier rustig, en enige uwer mannen liggen te Heist in de kerker.

— Onmogelijk!

— Gelooft ge Kate weer niet?

THE GREAT BRITAIN
PUBLISHED BY THE
HAKELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955